

Preses relīze

ECA/14/28

Tūlītējai izplatīšanai

Luksemburgā, 2014. gada 1. jūlijā

“ES ieguldījumu un veicināšanas atbalsta ietekme uz vīna nozares konkurētspēju nav skaidri pierādīta,” uzskata ES revidenti.

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) šodien publicētajā ziņojumā konstatēts, ka nav pamatotas vajadzības pēc īpaša ieguldījumu pasākuma vīna nozarē, jo ES lauku attīstības politika jau paredz šādu atbalstu. Ziņojumā arī apšaubīta ES dotāciju nozīme vīnu noieta veicināšanā, jo dotācijas bieži vien tika izmantotas tirgu konsolidēšanai, nevis tam, lai apgūtu jaunus vai atgūtu vecus tirgus.

“Līdzīgu ieguldījumu pasākumu līdzāspastāvēšana divu dažādu shēmu ietvaros sarežģī noteikumus, tāpēc dažas dalībvalstis attiecināmos ieguldījumus īstenoja novēloti vai pārmērīgi ierobežotā tvērumā,” paziņoja par šo ziņojumu atbildīgais ERP loceklis Jans Kinšts [Jan Kinšt]. “Turklāt gadījumos, kad ES ieguldījums rosina uzņēmumus proporcionāli samazināt to finansējumu veicināšanas darbībām, būtībā tas kļūst par daļēju šī uzņēmuma pamatdarbības izmaksu subsīdiju. Tas nav sabiedrības naudas lietderīgs izlietojums.”

ES revidenti konstatēja, ka būtiskā informācija nav pietiekama, lai parādītu tiešos rezultātus, kas saistāmi ar šiem pasākumiem. Ieguldījumu pasākumam šī ietekme nav viegli nošķirama no lauku attīstības ieguldījumiem. Attiecībā uz veicināšanas darbībām revīzijā atklājās, ka, lai gan vīna eksports uz trešām valstīm absolūtos skaitļos ir ievērojami palielinājies, ES vīni ir zaudējuši tirgus daļas galvenajās trešās valstīs, kurām veicināšanas darbības bija adresētas, un ka ir palielinājies arī to ES vīnu eksports, kuri nevarēja pretendēt uz atbalstu.

Laikā no 2009. gada līdz 2013. gadam veicināšanas pasākumam dalībvalstis ir iztērējušas 522 miljonus EUR no ES līdzekļiem. Summas, kas šā pasākuma īstenošanai dalībvalstīm ir piešķirtas 2014.–2018. gadam, ir vēl daudz lielākas (1,16 miljardi EUR ES 27 dalībvalstīm). Ņemot vērā grūtības, kādas dalībvalstīm radās jau ar 2009.–2013. gada sākotnēji veicināšanas darbībām paredzētā budžeta izlietojumu, pastāv risks, ka 2014.–2018. gadam paredzētais budžets ir pārāk liels, un tas apdraud pareizas finanšu pārvaldības principus.

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē: www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L - 1615 Luxembourg

Tālrunis: (+352) 4398 45410 Mob. tālrunis: (+352) 621 55 22 24

E-pasts: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) www.eca.europa.eu

Piezīmes izdevējiem

Eiropas Revīzijas palāta (ERP) publicē īpašos ziņojumus visu gadu, un tajos ir atspoguļoti atsevišķu ES budžeta jomu vai vadības aspektu konkrētu revīziju rezultāti.

Īpašajā ziņojumā Nr. 9/2014 "Vai ES ieguldījumu un veicināšanas atbalsts vīna nozarē ir labi pārvaldīts un vai ir pierādīti tā rezultāti ES vīnu konkurētspējas jomā" tika meklēta atbilde uz virsrakstā minētajiem jautājumiem.

ES revidenti secināja, ka ieguldījumu un veicināšanas atbalsta pārvaldību vīna nozarē pirmajos gados, ko aptver revīzija, negatīvi ietekmēja plānošanas un īstenošanas nepilnības, kas aprakstītas šajā ziņojumā, un ietekme uz ES vīnu konkurētspēju ne vienmēr bija pierādīta.

Uz šo apsvērumu pamata ERP ir sagatavojusi turpmāk minētos ieteikumus.

Ieteikumi attiecībā uz ieguldījumu pasākumu

- Lai racionalizētu atbalsta shēmu, Komisijai jāuzrauga līdzekļu absorbcija, jāanalizē vajadzība pēc šāda pasākuma un jāizvērtē, vai vīna nozarei salīdzinājumā ar citām lauksaimniecības nozarēm ir vajadzīgs papildu ieguldījumu atbalsts.
- Dalībvalstīm jāmazina nesaimnieciskuma risks, regulāri vērtējot projektu izmaksu pamatotību un pieteikumu iesniedzēju finansiālo dzīvotspēju. Šo izvērtējumu rezultātiem jābūt pienācīgi dokumentētiem. Komisijai jāpanāk, lai dalībvalstis efektīvi piemērotu šīs pārbaudes.

Ieteikumi attiecībā uz veicināšanas pasākumu

- Ar piemērojamo regulu jānosaka, ka atsevišķi saņēmēji nedrīkst katrā plānošanas periodā veicināšanas programmu iesniegt vienās un tajās pašās valstīs. Komisijai arī jāierobežo pasākuma tvērums attiecībā uz kādas konkrēta zīmola reklāmu un vairāk jāakcentē mazo un vidējo uzņēmumu iesaistīšanās veicināšanas pasākumā.
- Nolūkā pēc iespējas samazināt liekā atbalsta risku, Komisijai jānodrošina, lai dalībvalstis savās atlases procedūrās prasītu no saņēmējiem skaidri pierādīt, ka tiem ir vajadzīgs ES atbalsts, un lai parastas pamatdarbības izmaksas no ES budžeta netiktu finansētas.
- Komisijai jānodrošina, lai papildu izmaksas – tādas kā īstenotājstruktūru izmaksas un pieskaitāmās izmaksas – ir pienācīgi pamatotas un lai tās nepārsniedz maksimālo procentuālo daļu no kopējām izmaksām.
- Dalībvalstīm ir jānodrošina pietiekama revīzijas taka, kas saista katru veicināšanas atbalsta gadījumu ar konkrētām un pienācīgi dokumentētām darbībām.
- Komisijai jāprasa, lai dalībvalstis pamatīgāk novērtē veicināšanas projektu rezultātus. Konkrēti, veicināšanas pasākumu rezultāti jāizvērtē drīzāk saņēmēju līmenī nekā attiecībā pret visu ES vīna nozari. Lai novērtētu un apkopotu veicināšanas darbību rezultātus, dalībvalstīm labāk jāizmanto ziņojumi, ko veicināšanas darbību beigās sagatavo saņēmēji.
- Pēc tam, kad pagājis pietiekami ilgs laiks, Komisijai jāizanalizē, kā budžets, kas 2014.–2018. gada periodam piešķirts valsts atbalsta programmām, atbilst ES vīna nozares vajadzībām un dalībvalstu absorbcijas spējai. Pamatojoties uz šo analīzi, Komisijai vajadzības gadījumā jāpielāgo budžets, lai nodrošinātu, ka tas stimulē dalībvalstis efektīvāk piemērot šos pasākumus.

Sk. arī citu ERP ziņojumu par šo tēmu – Īpašais ziņojums Nr. 7/2012 "Vīna tirgus kopīgās organizācijas reforma: līdzšinējie sasniegumi". Ziņojums atrodams šādā adresē:

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR12_07/SR12_07_EN.PDF.

Eiropas Revīzijas palātas preses sekretāra kontaktinformācija:

Aidas Palubinskas

Tālr.: (+352) 4398 45410 Mobilais tālr.: (+352) 621 55 22 24

E-pasts: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) www.eca.europa.eu